

Turiny

Strategija	4
Kaip kartografinė vizualizacija ir komunikacija gali padėti suprasti reiškinius?.....	4

I ciklas

Pasaulio ir Lietuvos ekonomika	8
1. Kokia yra ekonomikos struktūra? Kokie yra ekonominės veiklos rūšių išdėstymo veiksniai? (I)	8
Kokia yra ekonomikos struktūra? Kokie yra ekonominės veiklos rūšių išdėstymo veiksniai? (II).....	12
2. Kaip keičiasi žemės ūkis pasaulyje ir Lietuvoje? (I).....	15
Kaip keičiasi žemės ūkis pasaulyje ir Lietuvoje? (II)	19
3. Koks yra žemės ūkio poveikis gamtai? Kaip technologijos padeda jį sumažinti?	23
4. Kokios yra pramonės raidos ypatybės? (I).....	27
Kokios yra pramonės raidos ypatybės? (II)	31
Pasitikriname	36

II ciklas

Globalizacija ir pasaulio prekyba	38
1. Kokie yra globalizacijos ypatumai? (I)	38
Kokie yra globalizacijos ypatumai? (II).....	42
Kokie yra globalizacijos ypatumai? (III)	46
2. Kaip skaitmenizacija keičia pasaulį?.....	50
3. Kokia yra jūrų ir oro transporto sistema pasaulyje? Kaip ji veikia pasaulio turizmo plėtrą? (I)	54
Kokia yra jūrų ir oro transporto sistema pasaulyje? Kaip ji veikia pasaulio turizmo plėtrą? (II)	58
Pasitikriname	60

III ciklas

Klimato kaita	62
1. Kokie yra klimato kaitos pokyčiai ir priežastys?	62
2. Kokie yra klimato kaitos padariniai?.....	66
3. Kaip galima sušvelninti klimato kaitos padarinius?	70
Pasitikriname	73

1. Kokia yra ekonomikos struktūra?
Kokie yra ekonominės veiklos rūšių išdėstymo veiksniai? (I)

Vadovėlio p. 20 →

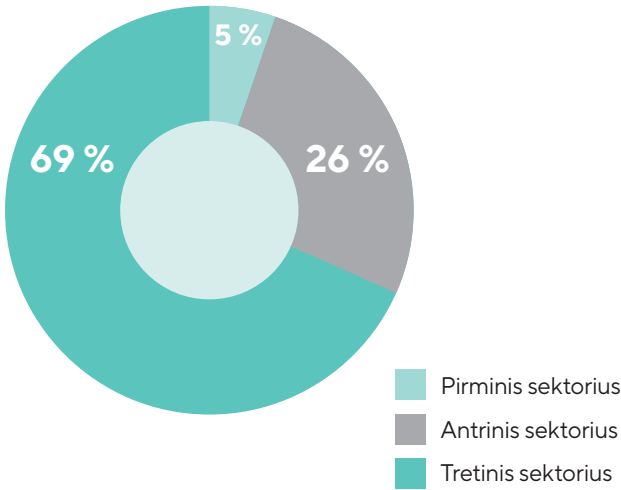
1 UŽDUOTIS

Priskirkite nurodytas veiklos rūšis prie skirtingų ekonomikos sektorių (pirminio, antrinio, tretinio ir ketvirtinio).

Veiklos rūšis	Ekonomikos sektorius	Veiklos rūšis	Ekonomikos sektorius
P pinigų pervedimas interneto banke		Žvejojba Atlanto vandenyne	
Braškių auginimas		Lašių auginimas prie Norvegijos krantų	
Grąžtų gamyba		Rašomųjų stalų gamyba	
Energijos gamyba branduoliniame reaktoriuje		Naujos kartos vaistų gamyba	
Muzikos grupės koncertas		Medicinos lazerių gamyba	
Kiaulių auginimas		Baldų perkraustymas	

2 UŽDUOTIS

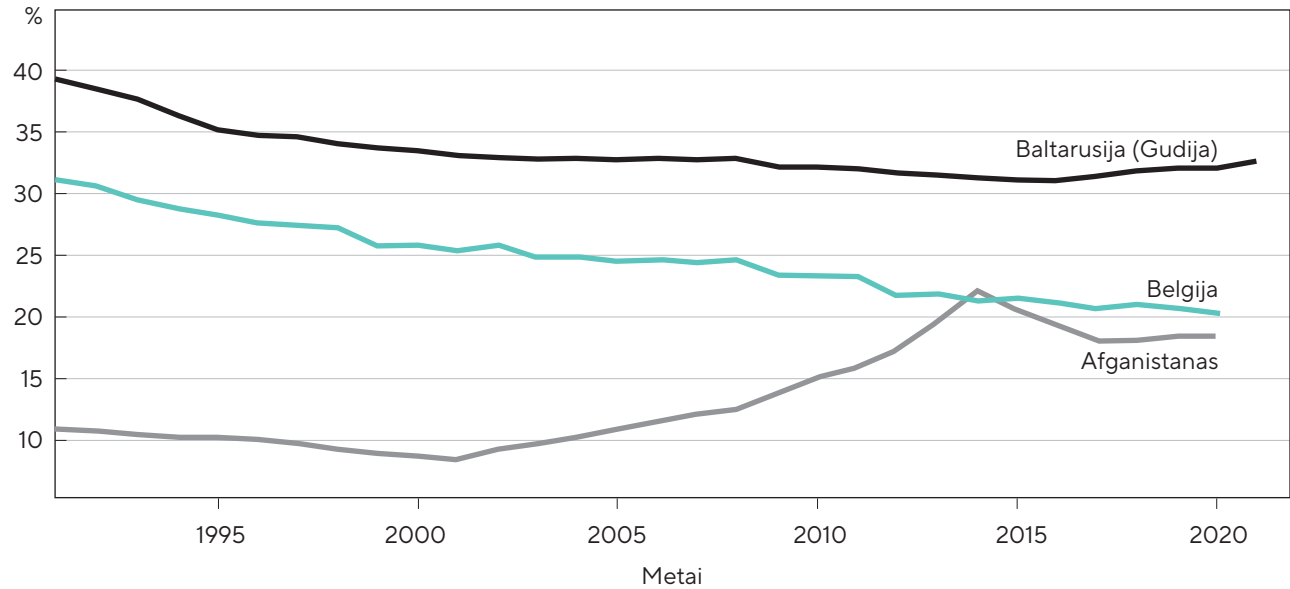
Remdamiesi Lietuvos darbuotojų užimtumo ekonomikos sektoriuose diagrama (2023 m.) ir savo žiniomis, į tekstą įrašykite trūkstamą informaciją: *neoficialiame, pirminiame, antriniame, tretiniame, 26, 69*.

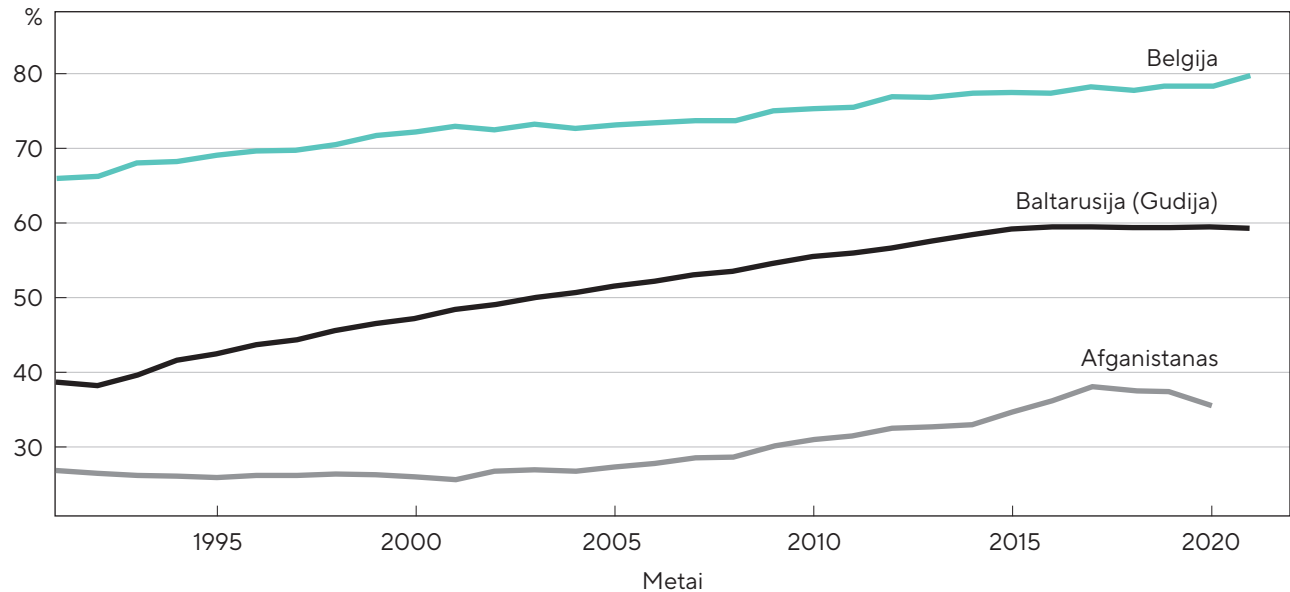
3 UŽDUOTIS

Atlikite pateiktas užduotis. Remkitės A ir B šaltiniais.

A šaltinis. Darbuotojų dalis antriniame ekonomikos sektoriuje

B šaltinis. Darbuotojų dalis tretiniame ekonomikos sektoriuje

- 3.1
- Kurioje iš šaltiniuose nurodytų valstybių daugiausia žmonių dirba antriniame ekonomikos sektoriuje?
-
- 3.2
- Kurioje iš šaltiniuose nurodytų valstybių daugiausia žmonių dirba pirminiame ekonomikos sektoriuje?
-
- 3.3
- Apskaičiuokite žmonių, dirbančių Belgijos ir Baltarusijos paslaugų sektoriuje, dalies skirtumą 2020 m.
-
- 3.4
- Nustatykite, kuri iš valstybių yra labiau pramoninė valstybė. Kodėl?
-
- 3.5
- Sunumeruokite valstybes nuo ekonomiškai stipriausios iki ekonomiškai silpniausios.
- Baltarusija – , Belgija – , Afganistanas –
- 3.6
- Kuri iš pateiktų valstybių yra ekonomiškai stipriausia? Kodėl?
-
- 3.7
- Išanalizuokite, kaip nuo 2014 m. Afganistano ekonomikos sektoriuose keitėsi darbuotojų struktūra. Padarykite išvadą, kokie įvykiai galėjo lemti tokius pokyčius.
-
- 3.8
- Kuri iš valstybių 2002–2014 m. laikotarpiu iš ikipramoninės tapo pramonine valstybe?
-

4

UŽDUOTIS

Atsakykite į klausimus. Remkitės A ir B šaltiniais.

A šaltinis. Iš Delfi.lt straipsnio

Pirmąjį 2023 m. vasaros mėnesį šalies darbdaviai ne tik mažiau skelbė darbo pasiūlymų, bet ir mažiau įdarbino darbo ieškančių asmenų, informuoja Užimtumo tarnyba. Nepaisant to, bendras dirbančių žmonių skaičius išliko stabilus ir aukštas. Liepos 1 d. duomenimis, šalyje dirbo 1,47 mln. asmenų – 5,8 tūkst. daugiau nei prieš mėnesį. Labiausiai darbuotojų skaičius ūgtelėjo apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų, didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto ir saugojimo sektoriuose.

B šaltinis. Iš 15min.lt straipsnio

Kad būtų pasiekti 2023 m. Nacionaliniame pažangos sektoriuje užsibrėžti tikslai, Lietuvai trūksta daugiau negu 30 tūkst. darbuotojų žinioms imliuose paslaugų sektoriuose. Atotrūkis nuo Europos Sąjungos (ES) darbuotojų šiuose sektoriuose vidurkio dar labiau šokiruoja. Lietuvai trūksta 71 tūkst. specialistų, kad pasiektume ES vidurkį. Šių specialistų dalis Lietuvoje sudaro vos 14,8 %, todėl ES šalių sąrašė esame 4 vietoje nuo galo, aplenkę tik Latviją, Graikiją ir Kroatiją.

- 4.1
- Kuriame ekonomikos sektoriuje 2023 m. darbuotojų skaičius augo labiausiai?
-
- 4.2
- Apskaičiuokite, kuri Lietuvos visuomenės dalis (%) 2023 m. dirbo.
-
- 4.3
- Kodėl nei viena pasaulio valstybė negali turėti 100 % dirbančių žmonių?
-
- 4.4
- Apie kokį ekonomikos sektorių rašoma B šaltinyje?
-
- 4.5
- Kokių veiklos rūšių plėtrą Lietuvoje reikėtų skatinti ir į jas investuoti, kad žinioms imliuose paslaugų sektoriuose dirbtų daugiau žmonių?
-
- 4.6
- Kaip galėjo keistis dirbančių žmonių skaičius 2023 m. rudenį? Atsakymą pagrįskite.
-
- 4.7
- Kuriame ekonomikos sektoriuje darbuotojų labai trūko? Kodėl?
-

Pasitikriname

Atlikite užduotis ir pasitikrinkite, kaip išmokote ciklo medžiagą.

1 Nurodykite pasaulio valstybių ekonomines sistemas.

1.	Tradicinė
2.	
3.	
4.	

3 taškai

2 Pažymėkite, kurios iš šių valstybių turi vieną aukščiausių ekonominės laisvės indeksų.

	Kinija		Singapūras		Airija
	Suomija		Alžyras		Venesuela
	Naujoji Zelandija		Airija		Danija
	Egiptas		Nyderlandai		Indija

7 taškai

3 Pagal aprašymą atpažinkite ekonomikos sektorių ir įrašykite jo pavadinimą.

Ekonomikos sektoriaus pavadinimas	Aprašymas
	Lietuvoje šiame ekonomikos sektoriuje dirba daugiausia žmonių.
	Šio sektoriaus sudedamosios dalys yra žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė.
	Šis ekonomikos sektorius sukuria didžiausią Lietuvos eksporto vertės dalį.
	Šio ekonomikos sektoriaus svarba Lietuvoje didėja, nes jame plėtojamos biotechnologijų, lazerių technologijų ir kitos naujos pramonės kryptys.

4 taškai

4 Baikite sakinius.

- Lietuvos ūkininkams išlikti konkurencingiems padeda Europos Sąjungos
- Didžiausias aplinkos teršėjas žemės ūkyje yra
- Lietuvoje gausu lengvosios pramonės įmonių. Didžiosios (chemijos) pramonės įmonės yra priskiriamos prie
- Lietuvoje gausu įvairaus dydžio įmonių, kurios skirstomos į labai mažas,
- Prognozuojama, kad dėl aplinkosauginių reikalavimų Europos Sąjungoje didžiųjų teršėjų skaičius
- Ekonomiškai stiprių valstybių įmonėms yra pelningiau plėtoti ne gamybą, o
- Ispanijoje, Izraelyje, Turkijoje, Italijoje kartais trūksta gėlo geriamojo vandens, nes jis naudojamas augalams
- Užsachario regione dykumėjimo procesus siekiama suvaldyti mažinant:

8 taškai

Įsivertinu

Surinkau taškų

I. PRADEDU

0–6 taškus

Atlieku įprastas užduotis, susijusias su pažįstama aplinka.

II. MOKAUSI

7–11 taškų

Atlieku įprastas užduotis, susijusias su nagrinėtomis temomis.

III. GEBU

12–17 taškų

Atlieku neįprastas užduotis, susijusias su nagrinėtomis temomis.

IV. TOBULĖJU

18–22 taškus

Atlieku sudėtingas užduotis, susijusias su naujomis situacijomis.